C.

CALIXTUS III, paus (antipaus), ontvangt van den verdachten Luikschen priester Lambert le Bègue een smeekschrift uit zijnen kerker van Revogne (1175-1177), 9; — schrijft aan den Luikschen bisschop Radulphus en aan zijne geestelijkheid, dat Lambert zich vóór den paus mag komen rechtvaardigen, 13-14; — vijf aanhangers van Lambert beschuldigen zich vóór hem, dat zij uit dwang en schrik eene valsche getuigenis tegen Lambert gesproken hebben, 15-17; — ontvangt een tweede omstandig smeekschrift van Lambert, die uit den kerker ontsnapt is en tot hem gekomen, 18-23; — ontvangt van hem een uitgebreid verweerschrift over al zijne handelingen, 23-32; — verklaart hem onschuldig aan ketterij en zendt hem naar Luik terug (1177), 35, 36.

CAMBRAI. Zie KAMERIJK.

CARON DES TRAIELLES, proost der stad Doornik, vangt den ketter Gillis Mersault en brengt hem in de bischoppelijke gevangenis (1423), 304.

CATHERINE PATÉE, ketterin te Rijsel openbaar tentoongesteld en levenslang gebannen (1460), 265, 266.

CATRON BENOITTE, verdachte gevangene van de secte der Waldenzen te Doornik (1460), 264.

CESARIUS, als aanhanger van Lambert le Bègue beroofd van zijn geestelijk ambt en uit het bisdom Luik gebannen (1175-1177), 14.

CHÂLONS-SUR-MARNE. De inquisiteur Robert laat er ketters verbranden (1235), 46.

CHORIZANTES. Zie DANSERS.

CHRISTIAAN VAN VAERNEWIJC te Gent wegens godslastering voor vijftig jaren gebannen (1492), 279.

CLAIS WILLEMSZ., gezegd *Clais Quam gereden*, wegens beleediging van het Heilig Sacrament te Leiden aan de kaak gesteld, de hand afgehouwen en levenslang gebannen (1444), 311.

CLEMENS V, paus, regelt met den Franschen koning Philips IV den Schoone de zaak van de vervolging der kettersche Tempelridders (1307), 52, 55; — veroordeelt de orde als kettersch, schaft de Tempelridders ten eeuwigen dage af en neemt schikkingen over hunne aangeslagene bezittingen (1312), 66-70; — richt eene bul tot Robrecht van Bethune, graaf van Vlaanderen, over de aangeslagene bezittingen der Tempelridders in zijn gewest (1312), 70, 71.

CLEMENS VI, paus, herinnert aan de bullen van Clemens V en van Johannes XXII over de Begijnen en aan de vrijspraak der Luiksche Begijnen door bisschop Adolf van der Mark (1343), 95, 96; — veroordeelt de Geeselaars (1349), 117, 120, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 132, 133, 135; — zijne bul tegen de Geeselaars (1349), 141; — zijne bul tegen de Geeselaars te Doornik afgekondigd (1350), 99, 110; — de godgeleerde Faculteit van Parijs zendt hem Jan du Fay om op de veroordeeling der Geeselaars aan te dringen (1349), 303; — hij zendt zijne veroordeeling der Geeselaars aan den bisschop van Kame-

rijk en aan den aartsbisschop van Keulen mitsgaders aan dezes suffraganen van Luik, Utrecht, enz. (1349), 140, 141.

Colette Longe *alias* Madeline, te Gent wegens godslastering voor tien jaren gebannen (1484), 280.

Cologne. Zie Keulen.

Concilien (*algemeene, provinciale en synoden*) tegen de ketters gehouden door Innocentius II te Lateraan (1193), 7; — door Eugenius III te Reims gehouden (1148), 24, 28; — tegen Vlaamsche ketters te Oxford door de bisschoppen met koning Hendrik II gehouden (1160-1161), 8; — tegen Lambert le Bègue en zijne aanhangers te Luik gehouden (1175-1177), 11, 12, 13, 18, 19, 21, 22, 34; — door den aartsbisschop Diederik tegen drie kettersgroepen te Trier gehouden (1231), 40, 41; — door Robert, aartsbisschop van Reims, later te Senlis tegen de Tempelridders te houden (1311), 65, 66; — o. a. tegen de Tempelridders door paus Clemens V te Vienne gehouden (1312), 67-70; — door den aartsbisschop voor zijne geestelijke provincie te Reims gehouden over het opsporen der gebanvloekten en ketters in iedere parochie (1408), 194; — door paus Martinus V te Constanz gehouden (1418), 202.

Conradus de Marburch, pauselijke inquisiteur in het Duitsche Rijk, met zijne twee helpers Conradus Tors en Johannes Eénoog-en-éénhand (1231), 40.

Constanz. Op het algemeen Concilie aldaar worden Nederlandsche ketters en verdachten vervolgd, namelijk de augustijn Nicolaas Serrurier (1418), 204-216; en de predikheer Matthaeus Grabow (1418), 216-229, 230.

Coppin de Scoenmaker, te Brussel ter dood gebracht, omdat hij het priesterlijk ambt zonder recht uitoefende (1417), 203.

Cornelii mons (*Cornillon bij Luik*). Een aanhanger van Lambert le Bègue ontsnapt aan de vervolgingen van den abt dier plaats (1175-1177), 16.

Cruusbroeders, andere naam voor *Geeselaars* (1349-1350). In de Mechelsche stadsrekeningen dragen zij beide namen, 115; — ook in de voorgeboden der Gentsche schepenen, 118. — Zij heeten alleen *Cruusbroeders* in het *Boec van der Wraken*, 127; — in de verordening van het Oudburg te Gent tegen de tweede Geeselaars (1400), 189; — en in de vijftiendeeuwsche kronijken, 133, 136. Zie ook Poenitentes en Flagellatores.

D.

Damme. Ongeveer 50 Geeselaars dier plaats te Doornik (1349), 98, 106; — nogmaals ongeveer 100 Geeselaars (1349), 99, 106.

Daniel Jacopsz. te Leiden door de schepenen tot eene geldboete veroordeeld wegens het afnemen en beleedigen van een O. L. Vrouwenbeeld (1518), 312, 313.

Dansers (*Chorizantes, Dansatores*), eene verdachte secte, die in de Nederlanden woedde (1374), 144-150; — uit Duitschland over Keulen en Aken naar onze gewesten overgewaaid, 144, 149; — hun zang, 144, verward met eenen